

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania T. J.

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie [...] w W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 marca 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt VIII Ua 22/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża odwołującego się kosztami postępowania kasacyjnego strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 18 listopada 2021 r. oddalił apelację wniesioną przez odwołującego się T. J. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 25 stycznia 2021 r., oddalającego odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie [...] w W. z dnia 19 grudnia 2019

r., którym uchylono w całości zaskarżone przez odwołującego się orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. z dnia 23 października 2019 r., w ten sposób, że zaliczono odwołującego się na stałe do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Odwołujący się T. J. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 18 listopada 2021 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, to jest art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia z uwagi na rażące naruszenie przepisu prawa materialnego powołanego w podstawie zaskarżenia, skutkujące wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Skarżący podkreślił równocześnie, że Sąd drugiej instancji w swoich rozważaniach oparł się wyłącznie na opiniach biegłych, przeprowadzonych zarówno w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, jak i uzupełniającej opinii biegłego z zakresu okulistyki, przeprowadzonej w postępowaniu odwoławczym. Jednakże Sąd ten nie wziął pod uwagę stanu zdrowia powoda, który mógł ocenić obiektywnie w trakcie trwającego postępowania oraz przekazanych przez niego informacji na temat swojego stanu zdrowia. W ocenie skarżącego, zostały spełnione przesłanki do zakwalifikowania go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Tym samym doszło do rażącego naruszenia art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Skarżący wielokrotnie w toku trwającego postępowania, także przed Wojewódzkim Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie [...] podnosił bowiem, że pracodawcy wymagają od niego zaświadczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Należało więc przyjąć, iż nieuzyskanie takiego zaświadczenia uniemożliwia skarżącemu przysposobienie do pracy. Dlatego, w sytuacji spełniania warunków do przyznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, działanie Sądu drugiej instancji jawi się jako rażące naruszenie prawa i wskazuje na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora

skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego nie spełnia wyżej określonych kryteriów, ponieważ zawarta w nim argumentacja mająca uzasadniać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, ogranicza się do przedstawienia stanu faktycznego sprawy wynikającego z dokonanej przez skarżącego własnej oceny zebranego w tej sprawie materiału dowodowego. W istocie stanowi ona zatem próbę podważenia przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji oceny materiału dowodowego oraz dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, z których Sąd ten wyprowadził wniosek, że skarżący nie może zostać uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu wyższym niż lekki.

W rozpoznawanej sprawie Sądy obu instancji, dokonując ustaleń dotyczących oceny stanu zdrowia skarżącego jako przesłanki zaliczenia go do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności, oparły się na wnioskach wynikających z opinii zespołu biegłych sądowych z zakresu chorób wewnętrznych, ortopedii i neurologii, a nadto z opinii biegłego z zakresu okulistyki. Opinie te potwierdziły zaś, że orzeczenie WZON było właściwe. Choroba kręgosłupa skarżącego nie upośledzała jego funkcji statycznej i dynamicznej. Biegli nie stwierdzili obiektywnych objawów przewlekłego zespołu bólowego kręgosłupa ani istotnych klinicznie i czynnościowo objawów korzeniowych. Funkcja układu ruchu była w granicach normy, nadciśnienie tętnicze miało charakter łagodny. Skarżący był

wydolny krążeniowo i oddechowo. Nadto biegli podkreślili, że niedowidzenie oka prawego przy dobrej ostrości wzroku oka lewego nie warunkuje niepełnosprawności. Stan somatyczny skarżącego nie odbiegał więc na niekorzyść od grupy rówieśniczej. Ponadto, zdaniem biegłych, nawet orzeczony w stosunku do niego lekki stopień niepełnosprawności wydawał się wątpliwy.

Również w opinii uzupełniającej biegli nie stwierdzili u skarżącego aż tak istotnego upośledzenia funkcji organizmu, które powodowałoby konieczność krótkotrwałej, czy tym bardziej stałej lub długotrwałej pomocy w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, bądź powodowałyby całkowitą niezdolność do pracy; a są to warunki konieczne do uznania, że niepełnosprawność jest w stopniu wyższym niż lekki.

Sąd Najwyższy stwierdza w związku z tym, że jest oczywiste, że ocena stopnia niepełnosprawności skarżącego, jako że dotyczy stanu jego zdrowia, wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie (dowodach) z opinii biegłego (biegłych), a nie tylko w subiektywnym odczuciu strony zainteresowanej rozstrzygnięciem.

Sąd Najwyższy podkreśla też, że powoływanie się na błąd w przeprowadzonej ocenie dowodów i dokonanych na tej podstawie ustaleniach faktycznych (a to przecież w istocie zarzuca skarżący) nie może być podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.), ponieważ ustalenia te są wynikiem swobodnej oceny dowodów dokonywanej przez sąd *meriti*. Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c., jest natomiast związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że w przypadku poddania skargi kasacyjnej merytorycznej ocenie i tak musiałby uwzględnić owe ustalenia faktyczne przy rozpatrywaniu powołanych w skardze zarzutów naruszenia prawa materialnego, którego przepisy stanowiły właściwą podstawę prawną rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że skarżący nie wykazał potrzeby poddania jego skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu. Dlatego, opierając się na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ms]